MIELIPIDE

Jos mehiläispesien määrä vähenisi kolmanneksen, Suomi menettäisi 20 miljoonan euron arvoisen pölytyshyödyn. **AAPO SAVO LUKIJALTA-PALSTALLA**

LUKIJALTA

Kylille on saatava rakentaa

Näissä vaaleissa äänestetään oikeudesta rakentaa kyliin. Kokoomus, SDP ja vihreät yrittävät keskittää asumista keskittämällä päätöksentekoa ja palveluita suurkuntahankkeellaan. He ohjeistavat, että yli viittä kilometriä kauemmas kouluista ei saa rakentaa.

Miksi ihmeessä, jos koululiikenne ajaa kyliltä joka tapauksessa? Myöskään ilmastoasioilla ei voida perustella tällaista keskittämispolitiikkaa. Aalto-yliopiston tutkija Jukka Heinosen tutkimus hiilijalanjäljestä osoittaa, että maaseudun ihmiset tuottavat pienemmän hiilijalanjäljen kuin keskustassa asuvat. Maaseudulla asuminen mahdollistaa uusiutuvan energian käytön ja luonnonläheiset harrastukset. Se voi olla ympäristöteko.

Voiko pelkkä turvallisuus ja luonto houkutella ihmisiä jäämään tai muuttamaan kyliin? Ei ehkä yksinään, mutta mukava ilmapiiri ja tietenkin se työpaikka ensin pohjalle, niin väitän, että moni viihtyy yhtä hyvin pienessä kylässä, kuin suurissa metropoleissa. Peruspalveluiden hyvällä toimimisella on merkitystä. Sillä, että lapset saavat kunnon opetusta ja lääkäriin pääsee. Siksi lähipalveluista on pidettävä huoli myös tulevaisuudessa.

Tarvitsemme biotaloutta kasvun evääksi. Väki lisääntyy ja maata ei valmisteta lisää. Turvallisesta ruuasta, uusiutuvasta energiasta ja puhtaasta vedestä on kysyntää. Ne muodostavat perustan niin Suomen, kuin koko ihmiskunnankin elämälle.

Pian palataan perusasioihin. Turha vastakkainasettelu kaupunkien ja maaseudun välillä on joutavaa. Tarvitsemme toisiamme ja erilaisia asuinympäristöjä. Laajan maan velvollisuus on säilyttää kansalaisilleen aito oikeus asuinpaikan valintaan. On yhtä oikeutettua rakentaa pienelle kylälle kuin kaupunkien keskustoihin. Tarpeemme ja arvostuksemme ovat erilaisia.

Koko Suomen asuttuna pitämisestä puhuminen ei ole vanhahtavaa, vaikka pääministeri Katainen on näin todennutkin. Keskustaa äänestämällä varmistat, että kylillekin saa rakentaa.

Anne Kalmari
kansanedustaja (kesk.)

KARI SALONEN

Turha vastakkainasettelu kaupunkien ja maaseudun välillä on joutavaa, Anne Kalmari kirjoittaa.

Kärryt kuntoon

Hyvä, että hevoskärryjä ja työkoneita kunnostetaan. Liikaa on pihakoristeina lahotettu.
Paavo renkaat

Hallintoa

Tulee ikävä Toivo T. Pohjalaa. Silloin hommat hoituivat.
Kaurahattu

Maatalousministerillä helppo homma. Toistaa vain: Pärjätkää, olette yrittäjiä.
Kanisteri

SDP:n johtaja Jutta Urpilainen, selkokielellä äänestäjille. Päätetäänkö Etelä-Karjalan sote-piirin budjetista maakunnan laajuisen kunnan valtuustossa?
Ennen vaaleja

Mikä ihmeen pakkomielle hallituksella on kuntaliitoksista. Eikö voi myöntää, ettei tulekaan niin paljon eläkeläisiä kuin oli arvioitu?
Metsään meni

Tekonivel

Kun polviin laitetaan tekonivelet, niin pystyykö vielä raskaaseen navettatyöhön?
Onko kokemuksia?

Sitä itteensä

Puhdistamot voivat poikkeustilanteissa (aika usein), juoksuttaa paskat suoraan vesistöihin. Viljelijä ei saa poikkeuslupaa levittää paskaa edes pellolle.
Eri säännöt?

Polttoaineista

Unohdetaan viljaetanolit ja turvetta matalalla profiililla. Metsäenergialle kohtuuhinta, koska työllistää ja on uusiutuvaa energiaa.
Biobio

VIERASKOLUMNI

Maaseudulla on kysyntää

Suomalainen maaseutu poikkeaa keskieurooppalaisesta. Meillä talot ja tilat sijaitsevat usein kaukana toisistaan ja isompiin asutuskeskuksiin on pitkä matka. Perheet saattavat miettiä, kuinka taata lapselle monipuoliset mahdollisuudet, kun harrastuspaikat ovat etäällä.

Toisaalta maaseudulla asuminen yhdistää ihmisiä hakemaan ratkaisuja omista voimavaroista.

Kouluilla on oma erityinen roolinsa maaseudun kulttuurin ja harrastustoiminnan ylläpitäjänä. Siksi kuntauudistuksen yhteydessä on tärkeää, että maaseudun koulut tunnustetaan kylän kulttuurin ja elinvoiman ylläpitäjänä.

Pienten koulujen merkitystä ei voi mitata oppilasmäärällä, sillä niiden yhteisöllinen arvo on paljon enemmän kuin pelkkä opetustoiminta.

Koulujen tasa-arvoa lisää, jos oppilashuoltoon kyetään normittamaan terveydenhoitajien, koulupsykologien ja lääkärien määrä oppilaita kohden. Jokaisella oppilaalla on oikeus erityiseen tukeen ja hyvään oppilashuoltoon, myös maaseudulla.

Maaseudulla asuminen on monelle houkutteleva vaihtoehto. Moni hakee maaseudulta rauhaa, turvallisuutta ja ehkäpä inspiraatiotakin omaan vaativaan työhön. Entistä useampi haluaa viljellä oman ruokansa ja päästä irti suorittamisen ja kuluttamisen oravanpyörästä.

Kaupunkilaiselle maaseutu tarjoaa lähellä tuotettua ruokaa. Ihmiset haluavat tietää, mistä ruoka on peräisin, ja kyselevät alkuperämerkintöjen perään. Myös eläinsuojelulliset näkökulmat ovat kuluttajille tärkeitä.

Epävarmassa maailmantilanteessa omavaraisuus ja huoltovarmuus korostuvat. Meidän on vähennettävä riippuvuutta tuonnista ja vahvistettava kotimaista tuotantoa esimerkiksi valkuaisaineen osalta.

Maaseudun houkuttelevuutta lisää, kun voidaan luottaa siihen, että maaseudulla pärjää normaalilla työnteolla. Nuorille viljelijöille suunnatut tuet ovat hyvä keino tukea nuorten yrittäjyyttä. Ruuan suoramyynnin helpottaminen takaa tuotteen reilun hinnan. Kaupan mahtiaseman purkaminen pitää näkyä tuottajan pussissa.

Jotta työtä jaksaa tehdä, ja siitä innostua, täytyy viljelijällä olla mahdollisuus myös lomaan ja lepoon. Siksi on turvattava lomittajien saatavuus myös taloudellisesti epävarmoina aikoina.

Turha byrokratia rasittaa kohtuuttomasti monia. Pienille tiloille olisikin kehitettävä kevennettyjä tukihaku- ja valvontajärjestelmiä. Sanktioiden tulee olla kohtuullisia, eikä inhimillisistä virheistä tule rangaista.

Uskon, että ympäristön hyvä hoito koituu viljelijän ja kuluttajan hyödyksi. Eurooppalaiseen maatalouspolitiikan uudistukseen sisältyy paljon mahdollisuuksia, joilla voidaan hidastaa ilmastonmuutosta, parantaa ympäristön tilaa ja vähentää vesistöihin ja ilmaan kohdistuvaa kuormitusta.

Ilmastoystävälliseen tuotantoon siirtyminen edellyttää kuitenkin tukea ja neuvontaa viljelijöille ja toimeentulon turvaamista. Voitaisiinko ajatella esimerkiksi erityistä viljelijäpalkkaa, joka toimisi turvana ja vähentäisi riippuvuutta säistä ja hinnanvaihteluista?

Ruuan tuottaa hienoimmistakin keksinnöistä riippumatta aina ihminen. Siksi viljelijöiden jaksamista, toimeentuloa ja ammatillista kehittymistä tiukkoinakin aikoina on tuettava. Maaseutu on kuitenkin paljon muutakin kuin ruoantuotantoa.

Vielä sen tarjoamat mahdollisuudet hyvinvoinnin tuottajana, energiantuotannossa ja vaikkapa kulttuurimatkailussa odottavat löytäjää.

SATU HAAPANEN
on kansanedustaja (vihr.).

satu.haapanen@eduskunta.fi

Maatilatalous on kaupungeille tärkeä

Suomessa maa- ja metsätalouden merkitys työllistävänä elinkeinona on pienentynyt ja tulee edelleen vähenemään. Tuotantotoiminnan tehostuminen, erityisesti koneistuminen on tehostanut viljelyä ja karjataloutta, ja samalla vapauttanut työvoimaa muihin ammatteihin.

Elintarvikkeiden ja ruuan osuus kulutusmenoista on vähentynyt ja asumisen sekä vapaa-ajan menojen osuus on kasvanut. Maatalous työllistää entistäkin vähemmän, ja kun sen merkitys bkt:ssa on vähäinen, voidaan kysyä: tarvitaanko maataloutta enää? Voisimmeko olla ilman?

Väestön lisääntyessä maapallolla ja viljelysmaan jäädessä rakentamisen alle, ruuan merkitys on kasvanut. Ruuan hintojen voimakkaatkin vaihtelut osoittavat, että elintarviketuotannossa ei ole reserviä, vaikka ruokaa kuljetetaan ympäri maailman. Ruoka ei ole maailmalla enää edullisesti saatavissa.

Suomen valtion ja kuntien talous on tiukoilla, lisävelkaa otetaan sekä investointeihin että käyttömenoihin. Tarvitaan maatalouden työtä ja tuotantoa, ei meillä ole varaa ostaa tuotteita ulkomailta. Elintarviketeollisuuden työpaikat perustuvat suomalaiseen maatalouteen, jos sitä ei olisi tuotteet tuotaisiin ulkomailta valmiina.

Suomi on kaunis maa, järvet, pellot, metsät eli maaseutumaisema tekevät siitä miellyttävän ympäristön asua, yrittää, viettää lomaa ja vapaa-aikaa. Matkailun merkitys elinkeinona on kasvussa ja maaseutumaisemalla ja -ympäristöllä on sen vetovoimaan suuri merkitys. Maatalouden harjoittamisen myötä pellot pysyvät peltoina ja maisema miellyttävänä. Mikäli maataloutta ei harjoitettaisi, olisi maisema pusikkoa ja ryteikköä ja turismi katoavaa kansanperinnettä.

Maatalous luo myös kivijalan maaseutuasumiselle, jonka myötä myös tiestö, sähkö- ja teleliikenne mahdollistuu kaikille.

Salo, Loimaa, Seinäjoki, Kauhava, Kouvola, Lappeenranta, Kouvola ja Kokkola ovat kaupunkeja, ja samalla maakuntiensa suurimpia maatalouskuntia. Ne tarvitsevat maaseutua ruuan, virkistyksen ja työpaikkojen tarjoajana. Maaseutu tarvitsee kaupungin palveluja, työpaikkoja ja liikenneyhteyksiä. Molemmat tarvitsevat toisiansa, yhdessä molemmat ovat vahvuuksia.

Maaseudulla maksetaan kiinteistöveroa kuten kaupungeissa. Kuitenkaan tietä ei aurata, kunnallistekniikkaa ei ole ja katuvalot puuttuvat. Laajakaistayhteydet ovat hitaan kuparilangan varassa. Kiinteistöverolla saa maaseutualueella huomattavasti vähemmän vastiketta kuin taajamakylttien sisäpuolella.

Tässä on selkeästi korjaamistarve.

Jari Lantta
Lappeenranta

Verokarhu mehiläistarhojen kimpussa

Suomen hallitus suunnittelee uutta veroa, joka kiristäisi kansan vyötä niin kuvaannollisesti kuin konkreettisestikin. Kyseessä on sokerivero, jolla pyritään vähentämään kansalaisten sokerinkulutusta ja keräämään 200 miljoonaa euroa valtion kassaan.

Valtiovarainministeriön sokeriverotyöryhmä esittää, että sokereiden tavoin verotettavien tuotteiden joukkoon kuuluisi myös hunaja. Ajatus on kerrassaan käsittämätön, eikä sille löydy vertailukohtaa mistään maailmasta. Sokeriverotuksen kohdistaminen hunajaan uhkaisi vakavasti mehiläishoitajien toimintaedellytyksiä ja aiheuttaisi tulonmenetyksiä, jotka olisivat suurempia kuin suunniteltu verohyöty.

Verotyöryhmän arvion mukaan hunajan sokerivero voisi tuottaa valtiolle noin 400 000 euron lisätulot. Valitettavasti sen seurauksena ammattimaisen hunajantuotannon kilpailukyky ja kannattavuus romahtaisivat ja vaarana olisi mittava mehiläistarhauksen supistuminen. Jos mehiläispesien määrä vähenisi kolmanneksen, Suomi menettäisi 20 miljoonan euron arvoisen pölytyshyödyn. Marjojen ja hedelmien sadot kutistuisivat.

Suomalaiset käyttävät päivässä hunajaa keskimäärin 1,5 grammaa. Se on 1,5 prosenttia siitä sokeriannoksesta, mitä asiantuntijat suosittelevat aikuiselle ihmiselle. Hunaja on erinomainen sokerin korvike vähemmän hiilihydraatteja sisältävissä ruokavalioissa, koska hunaja tarjoaa saman makeuden kuin sokeri 40 prosenttia pienemmällä energiamäärällä.

Sokerin verottamisen perusteena on käytetty sen haitallisuutta kansanterveydelle. Tutkitusti terveellinen hunaja pitäisi kuitenkin luokitella samaan ryhmään kuin muutkin sokereita sisältävät luonnontuotteet. VM:n työryhmän väliraportissa ehdotetaan, että tuoreet marjat, hedelmät ja juurekset jätetään sokeriveron ulkopuolelle – terveydelle hyvien ominaisuuksiensa vuoksi.

Hunajantuottajien lisäksi myös kansalaiset kummastelevat hunajalle kaavailtua lisäveroa. Tuoreen Consumer Compassin tekemän tutkimuksen mukaan vain 7 prosenttia vastaajista kannatti hunajan sokeriverotusta. Myös sokeriveron laajentaminen koskemaan kaikkia sokeria sisältäviä elintarvikkeita sai kansalaisilta täystyrmäyksen.

Mehiläiset ovat herkkiä hyönteisiä ja ne tekevät äärimmäisen tärkeää pölytystyötä luonnon hyväksi. Yksi mehiläinen tekee elinaikanaan noin 20 000 kukkakäyntiä ja tuottaa niiden lisäksi 7 grammaa hunajaa. Pohjoisen vaativissa oloissa harjoitettava mehiläishoito ei kestä ylimääräisiä ja keinotekoisia vastuksia. Toivottavasti verottaja ottaa huomioon hunajantuotannon kokonaishyödyn ja jättää pienet pölyttäjät ja niiden hoitajat rauhaan uudelta verolta, jonka perusteet ovat huonot.

Aapo Savo
toimitusjohtaja, Hunajayhtymä Oy
Kojonkulma

Hallitus sijoittaa veroeurot riskibisnekseen

Suomessa oleva kestävyysvaje hipoo pilviä, eikä se katoa nykyisillä toimilla. Syömävelkaa ei maan hallitus halua kotimaan tarpeisiin ottaa, ei edes sijoittaa toimivasti ja varmalla takaisinmaksulla. Järjettömällä sijoitusmallilla kuitenkin hoidetaan yhteiskuntamme ongelmia ensisijaisesti jälkijättöisesti. Tämä aiheuttaa kustannusten jatkuvaa kasvua yhä pienemmillä resursseilla.

Tämän hölmömpää on vain tukipakettien takaaminen ja muualta lainatun rahan lainaaminen Eurooppaan, tietäen, etteivät ne todennäköisesti tule takaisinmaksetuiksi koskaan. Hallitus todella sijoittaa suomalaisten veroeurot mieluummin riskibisnekseen, kuin investoi kotimaahan, ja kunnat kärsivät.

> »Ennalta ehkäisevää ajattelua pitää uskaltaa käyttää myös kuntatasolla.«
> **MIKKI NIEMINEN**

Kustannustehokkaampaa ja ehdottomasti inhimillisempää on sijoittaa resursseja ennalta ehkäisevään työhön, jolloin resurssien tarve on jonkin aikaa nykyistä suurempi, mutta poistaa kasvavia kustannuksia. Tarvitsemme vain hallituksen, jolle Suomen asioiden hoito on eurooppalaista hyvävelivelijeilyä tärkeämpää.

Peruslähtökohta jo nyt on se, että ministeriöiden yhteistyöllä käytössä olevat voimavarat voidaan suunnata yhteisiin tavoitteisiin ja siten hyödyntää tehokkaimmin. Keskeistä on, kukin ministeriö ei voi katsoa vain oman toimialan näkökulmia.

Ennalta ehkäisevää ajattelua pitää uskaltaa käyttää myös kuntatasolla ja pienentää sillä pitkän aikavälin kustannuksia. Kaikki tietävät ettei samanlaisella tekemisellä saada erilaista tulosta.

Mikki Nieminen
(ps.)
Nummi-Pusula

Talo vasaran alle viemärin takia

Uuteen vesihuoltolakiin odotetaan sosiaalista näkökulmaa. Nyt 50-, 60- ja 70 -luvun taloja on menossa vasaran alle haja-asutusalueilla, kun ko. alueille tehdään kunnallinen viemäri.

Tähän viemäriin on vesihuoltolain mukaan pakko liittyä. Liittyminen maksaa 6000–9000 euroa ja perintätoimisto hoitaa perinnän, jolloin luottotietonsa menettäneillä on vaara menettää talonsa vasaran alle, ellei heillä ole varaa maksaa liittymismaksua.

Tällaisia tapauksia on laajasti tulossa maaseudulla.

Jaakko Ristimäki
Seinäjoki

HUIDUNPERÄ

Eduskunnalla kokeneensa ja nuorensa

Eduskuntamme on nyt kiinnittänyt huomionsa siihen, että hallitus viivyttelee terveydenhuoltoesityksen antamisessa. Kuitenkin sosialidemokraatit lupasivat sen valmistuvan kunnallisvaaleihin mennessä.

Oppositiomme on tähdentänyt, että terveydenhuollon uudistaminen on meillä kuntarajojen siirtämiskysymystä huomattavasti tärkeämpi hanke. Lääkärinhoitoon pääseminen on maakunnissa suurten vaikeuksien takana.

Pohjoismainen tilasto kertookin, että lääkäreittemme määrä sataatuhatta asukasta kohti on meillä 280, kun vastaava luku Ruotsissa on 325, Tanskassa 340 ja Norjassa 400.

Ja sitten: hallituksen ensi vuoden tulo- ja menoarvioesityksen tultua julkisuuteen on käynyt selville, että maataloutemme ei ole siinä käsitelty kuten olisi pitänyt.

Lokakuun kahdentenatoista maataloustuottajien ja metsänomistajien lähetystö osoittikin hallitukselle eduskuntatalon edessä mieltään tulo- ja menoarvion maataloutta koskevien leikkausten vuoksi. Maatalouden suora tulotuki laskee siinä samalla, kun sen verot ja menot nousevat. Esityksessä säästetään kansallisen tuen ja ympäristötuen kyseen ollen ja lisätään vastaavasti muun muassa energiaveroja.

Etenkin muistutettiin hallitusta nyt siitä, että siltä maatalousektorin kyseen ollen puuttuu selkeä kokonaisnäkemys.

Viime torstaina eduskunnan kyselytunti omistettiinkin maataloudelle. Maatalousasiantuntijoista keskustan tunnetut, kokeneet **Sirkka-Liisa Anttila**, **Seppo Kääriäinen** ja **Mauri Pekkarinen** sekä nuorempia edustava eduskuntaryhmänsä puheenjohtaja **Mika Lintilä** ottivat esiin hallituksemme maatalouspolitiikan.

Erityisen vahvaan ja asialliseen kritiikkiin vastasi maatalousministeri, kokoomuksen **Jari Koskinen** odottamattoman leppoisan oloisesti.

Kansalaisilla on, kiitos Ylen ohjelmajärjestelyjen, tilaisuus seurata eduskunnan keskusteluja suorina tv-lähetyksinä. Niitä ovat eduskunnan torstaiset kyselytunnit sekä välikysymyskeskustelut.

On kiintoisaa osallistua maakunnista yksittäin tai ryhmittäin pääkaupunkimatkoihin, tutustua yksikamariseemme ja seurata sen istuntoa parvekkeelta käsin. Mutta eduskunnan työstä ja kansanedustajien esiintymisestä parhaan lähikuvan antavat kansalaisille suoraan televisioitavat lähetykset istunnoista.

Siten Yle tekee arvostettua työtä kansanedustuslaitoksen lähentämisessä kansalaisiin.

Muutamia vuosikymmeniä sitten, kun televisiota ei vielä ollut, yhteyksien välittäjinä eduskunnan ja kansalaisten välillä toimivat puoluelehdistömme toimittajat, etenkin pakinoitsijat ja muutamien päälehtien suositut piirtäjät, karikatyristit. Toki radiolähetykset silloin jo tunnettiin ja ne olivat erityisen suosittuja.

Toki meillä käydään edelleen eri puolilta maata yksittäin ja ryhmittäin pääkaupunkiin ja eduskuntaan tutustumassa. Linja-autot eduskunnan julkisivun edessä istuntopäivinä osoittavat, että nykyäänestäjät, myös ennen pitkää äänestävät nykykoululaiset, käyvät mieluusti tutustumassa tällöin yksikamarisemme tiloihin ja toimintaan.

Erityisen arvostettuja ovatkin opettajien ohjaamien koulujen retkikuntien käynnit. Siten tuleville äänestäjille esitellään, miten ja missä kansanvaltainen järjestelmämme käytännössä toimii. Matkoja tekevät myös kansalaisjärjestöjen retkikunnat eläkeikäisiämme myöten.

Ennen kaikkea Yle antaa suorilla tv-lähetyksillään terävän lähikuvan puheenvuoroja käyttävistä kansanedustajista ja heille vastaavista hallituksen jäsenistä. Samalla on viety tehokkuus äärimmäisyyteen rajoittamalla puheenvuorot minuuttiin.

Nykyeduskuntamme, viime vuonna valittu, ei kokonaisuudessaan vielä ole tullut kansalaisille televisiosta tutuksi. Toistaiseksi tunnetaan vasta kokeneet edustajamme istuntosalin etupenkeistä.

Heitä ovat kokoomuksen **Ilkka Kanerva**, jonka eduskuntavuodet nousevat jo 37:een sekä **Ben Zyskowicz**, jonka ura on tällä haavaa 33 vuoden pituinen. Keskustan Seppo Kääriäisenkin eduskuntavuosien määrä nousee 33:een, Sirkka-Liisa Anttilan 26:en ja Mauri Pekkarisen 21:een. SDP:stä **Jouko Skinnarin** eduskuntaura on 32 vuoden, **Erkki Tuomiojan** 30 vuoden ja **Kari Rajamäen** 29 vuoden pituinen.

Vasemmistoliiton pitkäaikaisimpia on ollut **Esko-Juhani Tennilä**. Eduskuntavuosia oli vuodesta 1975 lähtien 37. Toinen oli kahden vuosikymmenen **Jaakko Laakso** vuodesta 1991.

Tietty tehokkuus antaa leimansa nykyeduskunnille. Ensimmäinen naisministerimme nimitettiin, kun hän oli toiminut kansanedustajana 30 vuotta. Osa naisministereistämme nimitettiin nykyiseen hallitukseen jo ensimmäisen eduskuntakautensa eli vuosien 2007–2011 jälkeen.

Lähikuukausina saamme seurata, mitä tapahtuu politiikallemme jatkossa. Odotamme kiinnostuneina, millaisiksi muodostuvat puolueittemme kannatusluvut kunnallisvaalitulosten selvittyä. **HEIKINTYTÄR**